Liike monokulttuurina?

Kurkottaminen klikkien ulkopuolelle

Anonyymi

Tämän kirjoituksen tarkoitus on jakaa joitain ajatuksia ja kokemuksia siitä miltä tuntui olla ensi kertaa tekemisissä radikaalin ympäristöväen kanssa yhdessä kaupungissa, ja sitten olla suoremmin mukana paikallisessa aktivistiryhmässä toisessa kaupungissa. Kyseessä on pitkältikin vain yliopistokoulutetun valkoihoisen keskiluokkaisen naisen henkilökohtainen tarina – konformistisen 'ulkopuolisen' tunteesta siihen uskoon, että voimme kollektiivisella voimallamme saavuttaa radikaalia yhteisöllistä muutosta. Tiedän myös ettei kyseessä ole ainutkertainen kokemus.

Tämä kirjoitus liittyy useisiin Earth First! -verkostossa vuosituhannen vaihteessa käytyihin keskusteluihin liikkeen ulossulkevuudesta, ja siitä miten toimimme ryhminä niin että uudet ihmiset tuntevat olonsa tervetulleeksi. Tämä on yksi näkökulma lisää. Tarkoitus ei ole olla henkilökohtainen hyökkäys tiettyjä yksilöitä vastaan, tai palvoa toisia. Kirjoituksen tarkoitus on olla itsetarkasteleva pätkä muistutuksena itselleni siitä etten sorru juuri niihin samoihin ansoihin joita kyseenalaistan. Olenhan nyt jo osa klikkiä!

Yksi mieleenpainuvimmista muistoistani ensimmäisestä kokouksesta oli kyvyttömyyteni ymmärtää noin kolmannesta siitä mitä puhuttiin. Pääosin erittäin kiehtovien keskustelujen keskellä törmäsin koko liutaan täysin uusia ja vieraita sanoja, lyhenteitä ja paikannimiä: squatti, demo, RTS, kyttis, smurffit, tukari, stevari, jurtta, permakulttuuri, kt, flaba, tukottaa, unkkari, Köpi, dami… listaa on helppo jatkaa. Aloin varsin pian tuntea itseni tyhmäksi, kun jouduin muutaman kerran keskeyttämään ja pyytämään ihmisiä selittämään mitä he tarkoittivat. Olo oli kuin oudolle maalle tulleella ulkomaalaisella.

Se muistutti minua tunteesta jonka koin yliopistolla, kun tapasin evankelisia kristittyjä tai muita intomielisiä ja lahkomaisia ryhmiä, joissa usein läheisistä ystävistä koostuva ydinryhmä uskoo intohimoisesti samoihin arvoihin, puhuu yhteistä kieltä, näyttää hyvin samanlaisilta, ja pinnalta tarkasteltuna vaikuttaa omaavan hyvin vähän yhteyksiä sellaisiin ihmisiin, jotka tulevat monenlaisista toisenlaisista maailmoista ja kokemuksista. Kun ilmaisin ajatuksia tai näkökulmia, jotka pohjautuivat kiinnostuksen puutteen sijaan tiedon puutteeseen, huomasin monesti kuinka ne otettiin vastaan epäuskon ja inhon yhdistelmällä, ja usein varsin yksinkertaisia mustavalkoisia linjoja seuraavilla perusteluilla (kuten että jokainen ylikansalliselle suuryhtiölle työskentelevä ihminen on läpeensä paha paskiainen). Se tuntui epäterveen konsensuksen kyllästämältä tukahduttavalta ilmapiiriltä, josta puuttui keskustelu ja avoimuus siitä mistä muut ihmiset ovat tulossa ja miksi.

Samaan aikaan sain aitoa inspiraatiota tavatessani ihmisiä, joilla oli niin paljon energiaa, omistautumista, raivoa ja halua haastaa ja kohdata niin suurta sosiaalista ja ekologista tuhoa aiheuttava järjestelmä. Oli uskomatonta käsittää että niin pieni joukko 20-30 -vuotiaita ihmisiä, joilla vaikutti olevan niin vähän resursseja, omasi niin suuren joukon taitoja ja kokemusta ja pystyi saavuttamaan niin paljon. Samanaikaisesti he tutkivat kampanjoiden takana olevia asioita, kirjoittivat ja tulostivat lentolehtisiä, hankkivat ihmisiä mukaan toimintaan, toteuttivat protesteja, rakensivat puumajoja, olivat tekemisissä lehdistön kanssa, tiesivät lailliset oikeutensa, joutuivat pidätetyiksi ja olivat valmiita menemään vankilaan uskomustensa takia. Nämä olivat ihmisiä jotka eivät odottaneet kenenkään muun tekevän asioita puolestaan. He tekivät itse.

Minua kiehtoi ja hämmästytti myös jotkut arkipäivän valinnat, jotka kulkivat yhdessä kauaskantoiseen yhteiskunnalliseen visioon perustuneen poliittisen toiminnan kanssa. Niitä oli yhteisöllinen eläminen, paikallisesti kasvatetun luomuruuan syöminen, uusien kulutustavaroiden ostamatta jättäminen, auton käytöstä kieltäytyminen, kollektiivisten päätösten tekeminen ilman johtajia, vahvojen toisiaan tukevien ystävyyssuhteiden muodostaminen, yritykset elää ekologisesti kaupunkiympäristössä – oli jopa kompostivessa sisällä! Kaikki tuo oli minulle tuohon aikaan varsin eriskummallista…

Joka tapauksessa uskon, että syy siihen miksi otin hyvin vähän askelia mihinkään suoraan toimintaan osallistumisen suuntaan, johtui siitä kun yhdistettiin tunne tuomituksi tulemisesta, itseluottamuksen puute, sekä vähäinen vapaa-aika. Siinä on ironiaa miten ryhmä hyvin vahvoja ja voimakkaita yksilöitä sai itse asiassa minut tuntemaan oloni lannistuneeksi, pelokkaaksi, riittämättömäksi ja epävarmaksi siitä mitä taitoja minulla on tarjottavani, tai miten voisin osallistua. Uskon että tämä liittyy myös siihen kun tullaan naisena mukaan yhä seksistiseen ympäristöön. Vaikutti siltä että arvostusta sai pääosin sellainen toiminta, jota toteutti usein hyvin suuren egon omaavat miehet – puihin kiipeily, asioiden rakentaminen, tunneleissa pysyminen pitkiä aikoja… tai ihan vain se että oli kovaääninen, hauska, kyyninen, eikä kuunnellut hiljaisempia ihmisiä, etenkään naisia.

Koin myös että suoraan toimintaan ryhtyminen ja lakien rikkominen oli merkittävä este minulle ylitettäväksi, tulinhan etuoikeutetusta taustasta. Pelkäsin kuollakseni pidätetyksi joutumista, sitä etten tiennyt oikeuksiani, tai sitä miten toimisin poliisin kanssa, joka siihen asti oli oli ollut minulle oikeuksien turvaaja ja vapauden suojelija. En koskaan kuullut kenenkään puhuvan peloista ja vaikeuksista joita he olivat itse joutuneet käymään läpi. Enemmän kuin vain pari kertaa ihmiset alkoivat mainitsemaan jotain jostain (ei-niin) maanalaisesta toiminnasta, ja sitten tajusivat etten ole mukana eikä minua ole vielä hyväksytty luotettavaksi, joten aihetta vaihdettiin nopeasti. Tämä tunne siitä, että olin maanalaisten vallankumouksellisten pienen solun seassa, vain lisäsi tunnetta ulkopuolisuudesta. Tarvittaisiin vielä muutama loikka joilla todistaa kelpoisuutensa klikin jäseneksi!

Kun koulutusvaiheeni oli ohi, tiesin että halusin osallistua enemmän kampanjoihin ja suoraan toimintaan. Päätin hyvin pian muuttaa kaupungista toiseen (tavalliseen liikkuvaan ja juurettomaan tapaan), ja merkittävä syy siihen oli minun varsin erilainen kokemukseni toisesta aktiivisesta ryhmästä. Siinä toiminut ystävä näki vaivaa esitelläkseen minut ihmisille, ja auttaakseen minua tuntemaan oloni tervetulleeksi.

Myös muut yrittivät aidosti ottaa minut mukaan ryhmän toimintaan. Kyseessä oli hieman aiemmin perustettu 'foorumi' erilaisille kampanjoille ja asiolle, ja ilmassa oli innostusta ja omistautumista tehdä tilaa, jossa ihmiset voivat kehittää uusia taitoja, sekä jakaa taitoja joita ihmisillä jo oli – erimerkiksi käytännön työpajapäivien muodossa. Tunsin tervettä tietoisuutta tietyistä vaa-

roista, kuten epämuodollisten hierarkioiden kehittymisestä, ja ihmisistä lankeamassa tiettyihin rooleihin (kuten kokouksien fasilitointi). Taitojen jakaminen ja tehtävien kierrättäminen auttoi näiden vaarojen välttelyssä.

Oli erittäin virkistävää huomata musertavien egojen ja hallitsevien persoonallisuuksien puuttuminen, vaikka joillain oli yli kymmenen vuoden kokemus suorasta toiminnasta. Ja virkistävää oli myös niin vanhojen jäsenten kuin tulokkaidenkin rehellisyys omista peloistaan – esimerkiksi pidätyksestä tai väkivaltaisesta yhteenotosta – joista puhuimme pienissä ryhmissä, ja esitimme niitä roolipelinä. Ryhmässä viettämäni kaksi vuotta auttoi minua nousemaan yhdessä muiden kanssa pitämään puoliani vääryyttä vastaan, sanomaan EI!, voittamaan pelkoni ja tuntemaan oloni vahvaksi. Aloin tunnistamaan kollektiivista voimaamme, ja tajuamaan että emme tarvitse johtajia ja poliitikkoja tekemään asioita puolestamme.

Kun olen tullut aktiivisemmaksi Earth First! -verkostossa, olen yrittänyt olla unohtamatta noita ensivaikutelmia. Uskon niiden yhä tuovan esiin joitain avainhaasteita, ja olen kuullut varsin monien muiden ihmisten (jotka tulevat monista erilaisista taustoista) ilmaisevan samanlaisia tuntemuksia. Ja minun on hyvin helppoa olla täysin tekopyhä! Viime viikolla juttelin juuri tapaamalleni naiselle osallisuudestani biopiratismin vastaiseen kampanjaan. Olin aikeissa jatkaa, kun hän pysäytti minut, näytti täysin hämmentyneeltä, ja kysyi: ”Mitä helvettiä on biopiratismi?”

On muutamia asioita joita koitan pitää mielessä (vaihtelevalla menestyksellä!): olenko luisumassa jargoniin, joka sulkee ulos kaikki muut paitsi ne ’jotka tajuavat’? Saanko toiset ihmiset tuntemaan olonsa tuomituksi ja syrjityksi, koska heillä on erilainen politiikka ja elämäntapa kuin minulla – lähes varma tapa pitää potentiaaliset aktivistit loitolla? Kun saan lisää varmuutta ja kokemusta, tuleeko minusta hallitseva tai ylimielinen, niin että estän toisten taitoja kehittymästä ja saamasta arvostusta?

On tärkeää että emme lakkaa kysymästä itseltämme: mitä arvostamme liikkeenä? On sanomattakin selvää, ettei kyse ole vain pidätetyksi joutumiseen valmiista ihmisistä, jotka ovat omistautuneita ja välittäviä. Arvostammeko esimerkiksi työtä, joka liittyy lasten kasvattamiseen? Tarjoammeko heille rakastavan yhteisön ja tuemme vanhempia, samalla kun yritämme luoda parempaa tulevaisuutta? Uskon että yksi tapa olla vähemmän ulossulkeva, on pohtia syvemmin sitä mikä estää useampia ihmisiä tulemasta mukaan, ja yrittää etsiä tapoja asian korjaamiseksi.

Lopulta, mitä tulee kokoontumisiin ja tapaamisiin, tunnen että on tärkeää yrittää pitää jonkinlaista rajaa siinä mikä on pelkkää sosiaalista kanssakäymistä, ja minkä on tarkoitus olla poliittista keskustelua. Kun muutama ihminen ryhmästäni tuli ensi kertaa mihinkään Earth First! -tapaamiseen, heistä tuntui kuin he olisivat kävelleet huoneeseen täynnä kavereita, joilla ei ollut paljoa aikaa tai intoa tavata ketään uutta tai aidosti ottaa heitä mukaan toimintaan.

Yksi suurimmista liikkeen vahvuuksista on siinä, että kuten mikä tahansa terve organismi, se muuttuu jatkuvasti, sopeutuu ja kehittyy. Meidän täytyy kuitenkin osata varoa mutaatiota, joka voi vangita meidät 18-35 -vuotiaiden klikiksi, musertavan valkoiseksi ja koulutetuksi, samaan tapaan pukeutuviksi ystäviksi, joilla on (ainakin ollut) hassu hiustyyli.

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Anonyymi
Liike monokulttuurina?
Kurkottaminen klikkien ulkopuolelle

Haettu 17.8.2012 osoitteesta: http://takku.net/article.php/20081026174215205
Movement as Monoculture? (Do or Die #10)

fi.theanarchistlibrary.org